

Policy och handlingsplan

för att motverka sexuella övergrepp på barn och unga

KHF tar helt och fullt avstånd från alla former av missförhållanden, trakasserier och övergrepp inom föreningen. Policyn ska göra vårt ställningstagande tydligt för alla som verkar i KHF;s namn. Handlingsplanen ska hjälpa oss om det värsta skulle inträffa.

Policyn och handlingsplanen antogs av styrelsen 2017-04-22.

Policy

Definitioner

Sexuella övergrepp

Sexuella övergrepp mot barn innefattar alla former av sexuella handlingar som påtvingas ett barn. Det kan innebära att den andre (oftast vuxna) personen utnyttjar barnets beroendeställning, att handlingen utgår från den andre personens behov, att handlingen kränker barnets integritet, att handlingen sker mot barnets vilja eller är en handling som barnet inte kan förstå, inte är moget för eller inte kan ge informerat samtycke till. (Socialstyrelsens expertrapport "Sexuella övergrepp mot barn; definitioner och förekomst" 1999)

Lättare former av icke-fysisk kontakt som t.ex. verbala sexuella anspelningar, blottning inför barnet eller tittande på pornografisk film och video tillsammans med barnet kan vara både obehagliga och skrämmande för barnet. Fysisk kontakt som t.ex. sexuellt betonade smekningar av bröst eller könsorgan inklusive onani på den vuxna personen är andra vanliga förekommande handlingar bland vuxna personer, som utsätter barn för övergrepp. De allvarligaste formerna av sexuella övergrepp kan handla om fullbordade vaginala, anala eller orala samlag.

Kränkningar

Kränkning innebär att en person, oftast under lång tid, skadar eller äventyrar ett barns psykiska hälsa genom att i ord eller handling behandla barnet nedlåtande eller angripa barnets personlighet. Kränkningar (med flytande gräns mot psykisk barnmisshandel) kan exempelvis vara att på ett förnedrande sätt kommentera barnets utseende, språk eller begåvning; säga att barnet är odugligt eller att syskon är mycket sötare och mer framgångsrika, förolämpa barnet fysiskt eller verbalt inför kamrater eller vuxna, läsa barnets dagbok eller liknande. Fysisk och psykisk misshandel samt sexuella övergrepp innebär alltid att barnet kränks.

Vad säger lagen om anmälningssplikt?

14 kapitlet Socialtjänstlagen. Anmälan om och avhjälpande av missförhållanden.

Var och en som får kännedom om något som kan innebära att socialnämnden behöver ingripa till ett barns skydd bör anmäla detta till nämnden. Myndigheter vars verksamhet berör barn och ungdomar samt andra myndigheter inom hälso- och sjukvården och socialtjänsten är skyldiga att genast anmäla till socialnämnden om de i sin verksamhet fått kännedom om något som kan innebära att socialnämnden behöver ingripa till ett barns skydd.

Myndigheter, befattningshavaren och yrkesverksamma som anges i andra stycket är skyldiga att lämna socialnämnden alla uppgifter som kan vara av betydelse för utredning av ett barns behov av skydd. (det kallas för uppgiftsskyldighet)

Som privatperson, utanför tjänsten, gäller samma uppmaning som till allmänheten, d.v.s. att man bör anmäla misstankar om att barn far illa. Anmälan är en rättighet att hjälpa utsatta barn och familjer. Privatpersoner har rätt att vara anonym i kontakt med socialtjänsten.

HANDLINGSPLAN vid misstanke att barn far illa

Vid misstanke om sexuella övergrepp och kränkningar ska man agera snabbt. Den som fått kännedomen ska kontakta **sociala utskottet/klubbchefen eller ordförande**. Får man inte tag i någon av dessa personer kontaktas någon annan i styrelsen som sedan kontaktar ordförande. Det är klubbchefen, ordförande och övriga medlemmar i styrelsen som har det yttersta ansvaret att agera.

Det viktiga är att skydda barnet/ungdomen. Föräldrakontakten är viktig. Men misstänker man att den misstänkte/förövaren finns inom familjen avvaktar man att ta en kontakt med föräldrarna.

OBS! Det är viktigt att ta barns och ungdomars berättelser och signaler på allvar så att kränkningar och övergrepp kan upptäckas tidigt.

KLUBBCHEF OCH STYRELSE: Råd och instruktioner

Åtgärder när kränkning eller övergrepp misstänks

1. Ordföranden eller klubbchef samlar ihop de som gjort observationen/-erna samt ytterligare någon från styrelsen (lämpligen den som ansvarar för sociala utskottet). Man dokumenterar skriftligt alla detaljer om det man fått reda på, då denna information kan utgöra bevis. Tänk på att den misstänkte/förövaren kan vara vem som helst, även en populär och omtyckt person.

2. Ordförande eller klubbchef gör en bedömning utifrån följande:

- Behöver den utsatta omedelbart stöd och/eller vård?
- Kan händelsen vara av brottslig karaktär och ska därför polisanmälas?
- Ska den misstänkte/förövaren beläggas med timeout från barn- och ungdomsverksamheten tills frågan är utredd?

OBS! Innan misstankarna är bekräftade är det viktigt att hålla uppgifterna till en mycket begränsad grupp.

3. Ordförande, klubbchefen, och övriga personer som hanterar frågan rådgör med personer som har erfarenhet av denna typ av frågor. Lämpliga organisationer att ringa är Rädde barnens föräldratelefon eller Socialtjänstens Mottagningsgrupp. Telefonnummer och länkar finns på sidan 5.

Vad gäller Socialtjänstens Mottagningsgrupp behöver du inte nämna barnets namn om du enbart vill ha råd. Men i det ögonblick som du talar om vem det gäller är socialtjänsten skyldig att ta det som en anmälan.

4. Om ärendet går vidare till polisanmälan ska styrelsen följa klubbens kriskommunikationsplan. En person utanför föreningen som arbetar professionellt med krisbearbetning kommer då att tas in som stöd.

5. Om man bedömer att det inte finns några skäl att misstänka att något otillbörligt har inträffat ska man klart och tydligt ha dokumenterat sina skäl. Styrelsen beslutar sedan hur man ska kommunicera ärendet inom klubben.

6. Vid fällande dom ska förövaren uteslutas ur föreningen och sägas upp om den dömde har en anställning i föreningen.

OBS! Styrelsens och klubbchefens primära uppgift är att se till att det utsatta barnet får det stöd som behövs.

TRÄNARE OCH INSTRUKTÖRER: Råd och instruktioner

Om du misstänker att ett barn/ungdom far illa ska du omedelbart kontakta **sociala utskottet/klubbchefen eller ordföranden**. Får du inte tag i någon av dessa vänder du dig till någon annan i styrelsen.

Visa barnet/ungdomen att du vill lyssna. Låt hen uttrycka alla sorters känslor och förhåll dig så neutral som möjligt. Visa och markera att det som har hänt aldrig är hens fel. Fråga inte om detaljer, det räcker att få veta att något kan ha skett. Lyssna uppmärksamt och lägg barnets/ungdomens egna ord på minnet. Ställ inga ledande frågor. Det kan senare innebära att uppgifterna får ett lågt bevisvärde vid en eventuell rättslig prövning.

Ge **aldrig** löften om tystnad, eftersom du inte vet vad barnet kommer att berätta för dig. Förklara att du kommer att vidarebefordra informationen till människor som kan hjälpa till.

*OBS! Tänk på barnet och familjs integritet! Vänd dig till **sociala utskottet/klubbchefen, ordförande eller annan person i styrelsen** om klubbchefen och ordförande inte går att få tag på. Kom ihåg att barnets säkerhet är av yttersta vikt och går före all annan hänsyn.*

Anteckningar

Dina anteckningar kan vara av betydelse för den sociala utredningen och en eventuell rättslig process. Dokumentera följande skriftligen omedelbart **efter** samtalet med barnet/ungdomen:

- Vad du har sett och fått berättat för dig – använd barnets/ungdomens egna ord.
- Hur du har agerat.
- Datum och din underskrift.

OBS! Spara dokumentationen på ett lämpligt sätt och på ett lämpligt ställe. Det är viktigt att ingen annan kan få tillgång till den.

KLUBBCHEF OCH ORDFÖRANDE: Åtgärder i situationer där anmälan ska göras

Rapportera snarast det misstänkta övergreppet till socialtjänsten i den kommun som barnet kommer från.

Överlåt ärendet till socialtjänsten. Annan hantering, t ex inom klubben, riskerar att skada socialtjänstens eller polisens utredning genom att den misstänkte gärningsmannen får möjlighet att förbereda sig eller påverka den utsatte inför en kontakt från socialtjänsten eller polisen.

Ordföranden/klubbchefen och instruktören/tränaren som fått misstanken eller kännedom om händelsen, bör gemensamt stå för anmälan.

Viktiga länkar och telefonnummer

För föreningen:

Socialtjänsten, Norra Hisingen Mottagningsgruppen 8.00-16.00 031-366 98 30

Socialjouren efter kl 16.30 på vardagar, helger 031-365 87 00
www.goteborg.se/wps/portal?uri=gbglnk:GBG.Enh.Socialjour.Soc

Polismyndigheten 114 14
www.polisen.se/Kontakta-oss/Polismyndigheter/Vastra-gotaland
groomingtips@polisen.se

BRIS Vuxentelefon – om barn 077-150 50 50
www.bris.se

Rädda Barnens föräldratelefon 020-786 786
www.raddabarnen.se/foraldratelefonen-och-mejlen/

För barnet/ungdomen:

Ungdomsmottagningen Hisingen 031-366 67 33
www.goteborg.se/wps/portal/umovastrahisingen 031-366 67 38

Ungdomsmottagningen på nätet www.umo.se

Barnhuset barnhuset@socialresurs.goteborg.se 031-367 93 95

Tjej- och killmottagningen 0730-77 77 61
www.hivprevention.vgregion.se 0767-93 46 00

Sexualmedicinskt Centrum 031-346 06 80
www.narhalsan.se/sexualmedicinsktcentrum

BRIS –för barn 116 111
www.bris.se

Unga Brottsoffer 020-52 05 30
www.ungabrottsoffer.se

För den misstänkte:

Kriscentrum för Män, 031-367 93 90
www.goteborg.se/kriscentrumforman

MUM-Mottagningen för Unga Män 031-365 74 20
www.goteborg.se

KAST-Köpare Av Sexuella Tjänster 031-367 91 95
www.kastgbg.se

Sexualmedicinskt Centrum 031-346 06 80
www.narhalsan.se/sexualmedicinsktcentrum

Preventell www.preventell.se 020-66 77 88

Utbildning, information och handledning:

Sportfront mot droger, våld och rasism 0735-42 06 09
www.sportfront.se

